

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ŞI COMERCIU

ORGAN AL: „Reuniunii Economice din Orăştie“ şi „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului“.

ABONAMENTE:
Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România 15 lei pe an.
C.TUL CASEI DE PASTRARE POSTALE Nr. 10025.

A PARE:
În fiecare Duminică.

INSERTIUNI:
se socotesc după tarifă, cu preţuri moderate.
Abonamentele şi inserţiunile se plătesc înainte.
C.TUL CASEI DE PASTRARE POSTALE Nr. 10025.

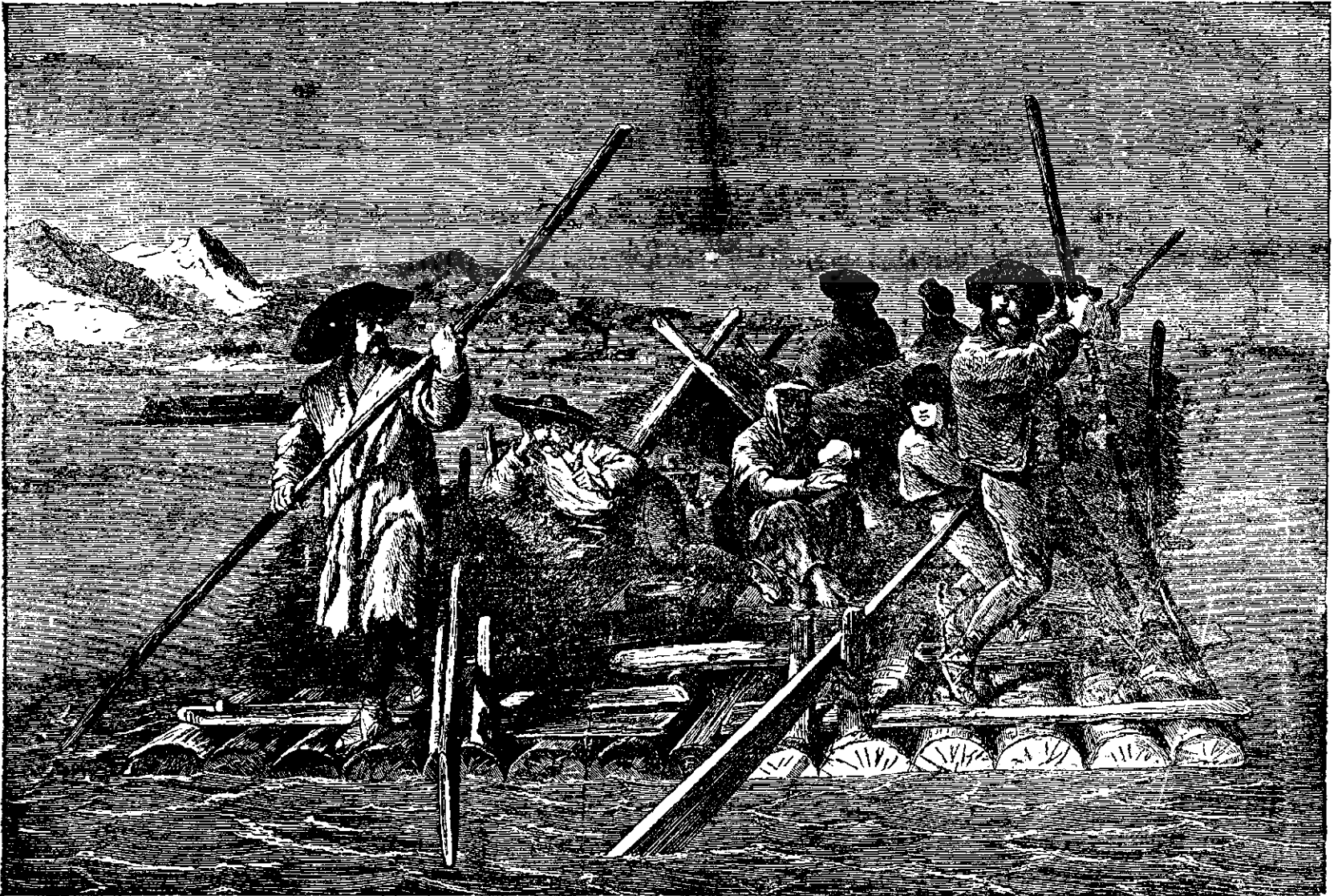
Pentru abonaţii,
cari sunt în restanţă cu abonamentul.

Titlul de mai sus va face pe mulţi să presupună un articol obicînit de toate zilele, care nu merită să fie citit.

El are însă şi partea sa instructivă şi am crezut că facem bine a-l publica, nu pentru scopul ca să ne căutăm interesele materiale, dar' mai mult fiindcă am socotit că este folositor şi necesar a aduce această temă pe tapet, ca să ajungem la convingerea, că va aduce

foloase nu personale, dar' pentru cetitori şi totodată şi nouă.

La popoarele culte vorbele: *Abonamentele se plătesc înainte*, au devenit lege pentru ziare şi reviste. La ele cum sunt la Germani, Francezi, Englezi, Italiani etc., acest principiu este atât

PLUTAŞII

de recunoscut şi atât de înrădăcinat, că abonaţii unui ziar sau reviste nu mai aşteaptă nici anunţarea că abonamentul lor a expirat, ci îl renoesc de la sine prin trimiterea costului. Şi cine din scăpare din vedere a neglijat poate să-şi renoiască abonamentul se grăbeşte la cea dintâiu provocare a-l achita.

Achitarea abonamentelor constituie la zisele popoare o datorie de onoare nu numai către administraţia ziarului respectiv, dar' şi faţă de ceilalţi abonaţi. Tot aşa este şi cu renoirea abonamentului îndată ce a expirat.

De aceea nu este mirare, că ţerile ziselor popoare, au ziare şi reviste

atât de frumoase şi atât de îngrijite, încât surprind pe cetitor prin întocmirea lor.

Şi la noi Românii există un număr, din nefericire foarte restrâns, de cetitori, cari au înţeles şi onorează principiul că abonamentele se plătesc înainte. Cea mai mare parte însă din abonaţi

sunt deprinși să trăgănească cu achitarea abonamentelor. Inzadar apelezi la bunul lor simț și trimiteți de multe-ori 5—10 provocări pentru a reclama plata. Ei lasă să treacă negânditori luni de zile, ba chiar și întreg anul, până-ce în fine se decid ca să-și achite datoria. Unde mai pui împrejurarea, că mulți după-ce au primit foaia mai mult sau mai puțin timp, apoi refuză pur și simplu plata. Rēul acestui obicei nu este numai pentru redactorii ziarelor, care se manifestă în supărare și neplăceri, dar' este și în nefolosul cetitorilor, căci pentru a duce o grije, trebuie să neglijezi pe cea adevărată, grija revistei.

Câte îmbunătățiri n'am putea face revistei noastre, câte surprise plăcute n'am putea face cetitorilor nostri, dacă n'am avea de luptat cu atâtea pedeci, de a căror existență foarte puțini numai, credem că-și vor da seama sau le vor presupune.

La alte popoare abonații sunt statornici, nu numai în abonamentul lor la aceeași revistă sau la același ziar, dar' sunt abonați la aceeași revistă din tată în fiu; copiii sprijinesc aceeași revistă sau ziar, pentru-că și părinții lor o sprijineau. Cu totul altfel se petrece la noi, unde cineva se abonează pentru un an sau și mai puțin, pentru-ca după doi sau trei ani să se aboneze din nou, earăși pentru un scurt timp și așa mai departe.

Nu ridicăm o pretențiune față de cetitorii nostri, căci nu ne socotim în drept s'o facem; dar' ne permitem a

FOIȚĂ

PLUTAȘII

(Vezi ilustrațiunea).

Odată cu ivirea primăverii începe și plutitul lemnului. Păduri întregi vin din fundul munților pe calea de apă la vale, de unde nu ar fi văzut întrebuițare, dacă nu ar fi acest mijloc ușor și estin de a transporta lemnul așa departe de locul lui de creștere. Interesantă este această călătorie a lui. La munte isbindu-se în continuu de stâncile ce strâng albia pârăului sau riului în strimtoare, ca apa să curgă repede până-ce se mai domolește, făcând calea mai largă. Aci apoi lemnele sunt prinse între ele în așa numite plute, spre a merge departe-departea la șes. Plutașii ce cârmuesc aceste plute sunt tot oameni voinici și curagioși, căci ori-cât de lină s'ar părea apa, totuși pericolul pândește la fiecare întorsătură.

face numai o mică comparație între gustul de a ceti ce domnește la noi și acela, care domnește la alte popoare mai culte.

Nu pretențiunea și nici voința de a îndrepta moravurile și obiceiurile cetitorilor nostri ne-a îndemnat să scriem astfel, ci speranța, că ele se vor îndrepta dela sine, cel puțin în parte prin bunul simț al acelora dintre abonații nostri, cari ne înțeleg și va fi o mare mulțumire pentru noi, dacă vom putea ajunge să vedem împlinită măcar o mică parte din dorința noastră, ca să mai facem și noi cu revista noastră „*Bunul Econom*” un mai mare pas înainte, nu în interesul nostru, ci în acela al cetitorilor nostri.

DIN LUME

M. Sa vine la Budapesta. M. Sa. Impăratul și Rege al nostru, împreună cu întreaga curtea va sosi la Budapesta în 6 Maiu, pentru petrecere mai îndelungată. În timpul acesta în capitala ungară se vor da în palatul din Buda diferite petreceri, între cari în 14 Maiu va fi »bal la curte«.

Din dietă. În ședința dela 27 Aprilie, ministru-președinte Széll, într'un discurs, ce a durat peste patru ore, a declarat, că nu poate retrage proiectele militare, căci sunt necesare pentru ca monarhia să-și susțină rangul de mare putere. Pe opoziție a admoniat-o să nu amenințe parlamentarismul, căci în locul unei opozițiuni radicale poate

Este ceva deosebit plăcut a face o călătorie pe plută. Mersul ei lin îți face iluziunea, că ai sta pe loc, ear' lucrurile dimprejur fug de tine înapoi. Când drumul este lung, plutașii se instalează pe plutele lor ca acasă. O astfel de călătorie înfățișează ilustrațiunea noastră de pe pagina primă.

Sobieski și Români.

(Urmare).

— Și ce fac acum Leșii, la Iași?

— Este o săptămână de când s'au dus după-ce au văzut că nu mai au merinde pentru oști, și au percurs pe Bahluiu în sus, gândind c'or găsi de toate; dar' acolo să vedeți. Vodă din lagărul Turcilor cum a auzit de aceasta a și pornit după dinșii un Mirzac c'o mulțime de Tătari și vr'o cinci steaguri de Moldoveni, ear' mai întâiu a trimis pe loc pe căpitanul Turculeț c'o strajă de călăreți, care apucând înainte, a scos toți oamenii de prin sate, a dat pojar fânului și

veni mâne una reacționară și în locul uneia naționale, poate urma una naționalistă. Având încrederea coroanei și a națiunii, Széll declară, că nu se simte obligat a părăsi postul seu. Kosuthiștii l'au intrerupt vehement, guvernamentalii l'au aplaudat cu prisos.

Acțiunea contra Albanezilor.

Trupele turcești au început acțiunea contra Albanezilor. Douăzeci batalioane cu 18 tunuri au plecat la Frizrend, ca să torțeze pe Albanezi a primi reformele. S'a început deja desarmarea Albanezilor. În Sârbia-veche sunt concentrați 60,000 soldați cu 108 tunuri. În toate orașele și satele vor lăsa garnizioane, micile întărituri albanese vor fi dărimate, conducătorii vor fi prinși și internați în Asia, până când se va restabili ordinea.

Concentrarea flotei rusești.

O telegramă din Odessa din 23 Aprilie st. n. a. c., spune, că deja de 12 zile întreaga flotă de răsboiu a Rusiei e concentrată la Sevastopol și Nicolaeff, având mandat strict, că până la alte dispozițiuni nici un bastiment să nu se depărteze dela punctul de concentrare.

Visita Impăratului Wilhelm la Roma. Impăratul german sosește la Roma în 2 Maiu și va sta până la 6 Maiu.

Goană contra Ovreilor. Svonul despre măcelul a cărui victimă a fost, în zilele de Paști, populațiunea evreiască din Kișineu (Basarabia) se

și fânațelor, a ascuns prin gropi grâul și orzul, și dușmanul a găsit tot pustiu în drumul seu, încât ajungând la Cotnar nu găsea să mănânce decât poamele copacilor; ba încă a pus prin bălți și niște ierburi veninoase, de care cum bea, crăpa; și vai de capul lor!, pe-reau cu sutele și ei și caii, ear' care rămă-neau pe urmă cădea în mâinile Moldovenilor, care fără mai multă judecată ori îl spânzurau, îl înțâpau.

— Osânda Sfintei Paraschivei, zise bătrânul. Dar' tu cum le-ai aflat acestea toate?

— Eu, știți că m'ați trimis la Iași să ved ce mai este. După-ce s'au dus Leșii, m'am luat cât colea pe urma lor, până la Cotnar, unde m'am întâlnit cu căpitanul Turculeț, care mi-le-a spus; și apoi după-ce am văzut că dușmanii și-au luat drumul spre țara lor, am apucat de-adreptul peste codri... Dar' oare ce buciună străjerul?

— Fă-i semn să se coboare de pe zid, și să vie incoace.

Nu trecu mult și plăeșul de strajă ve-

adevereste. Excesele antisemite au durat două zile, Duminecă și Luni. În afară de pagubele materiale cauzate de devastarea locuințelor din cartierul evreesc, numărul victimelor trece de trei sute. Oficial s'a constatat, până acum, că sunt 25 morți și 275 răniți. Dintre aceștia din urmă, starea a 75 e foarte gravă, și pentru marea majoritate nu sunt speranțe de scăpare. Mahalaua zisă evreiasă are aspectul unui șir de ruine; ușile și ferestrele caselor sunt sfărâmate; la multe clădiri sunt dărâmate ziduri întregi.

După o știre telegrafică sosită în Viena, turburările antisemite se întind în Basarabia. În diferite puncte s'au petrecut scene la fel ca în Kișineu. Armata a reprimat revoltele. Pe de altă parte, se anunță din Uhnov, că Evreii fug în masă. În ultimele turburări de acolo 3 din răniții evrei sunt pe moarte.

DELA REUNIUNILE NOASTRE

Societatea pentru fond de teatru român.

Comitetul societății pentru fond de teatru, a ținut ședință la 3/16 Aprilie, în Brașov, la care a luat parte și președintele dl Iosif Vulcan. Întâiu s'a luat act de agendele curente. Din aceste relevăm raportul casarului, care a arătat, că starea cassei până în ziua aceea a fost: în număr cor. 232.644-56, în efecte cor. 88.420, cu totul cor. 321.064-56. Între altele s'a decis, ca fruntașii din Sebeșul-săsesc, unde se va ține viitoarea adunare generală a societății, să fie rugați a fixa termenul acelei adunări. S'a manifestat dorința, ca acea adunare să fie cât mai literară, făcându-se cât mai multe lecturi de asemenea

nind, spuse că o oaste mare se apropie de cetate.

Indată toți alergară pe ziduri.

— Leșii sunt!, strigă tinărul ce venise de curând și pe care l'am auzit vorbind; și-au schimbat drumul și vin aici...

— La porți flăcăii, zise bătrânul. Încuiați-le și grămădiți bolovani pe ziduri. Așezați-vă toți pe la metereze. Să nu zică Leahul c'a intrat într'o cetate românească ca într'o țarină pustie.

— Dar' noi suntem numai nouăsprezece și asta-i o oaste întreagă, observă unul, cum se..

— Taci, mucosule!, îl curmă bătrânul. Te temi că-i perii? Mare pagubă! Un mișel mai puțin.

Vânătorul astfel înfruntat, se trase rușinat și se sul pe ziduri.

În vremea aceasta oastea se apropiase. Regele trimise un oficer ca să vorbească cu cei din cetate.

natură. Totodată s'a luat hotărârea, ca comitetul să vină în ajutorul inteligenței noastre din S-Sebeș spre a putea aranja cu prilejul adunării un concert-teatru la un nivel posibil înalt. S'a discutat apoi proiectul planului de acțiune al societății, prezentat comitetului, pe temeiul discuțiilor avute, de secretarul dl Dr. Iosif Blaga. S'au făcut mai multe modificări, pe cari secretarul le va introduce în text. După-ce comitetul va adapta definitiv proiectul planului de acțiune, acela se va publica în ziare.

Reuniunea meseriașilor români din Blaj.

După multe amânări în fine ministrul a aprobat statutele meseriașilor români din Blaj, pentru a se putea constitui în Reuniunea mult dorită.

În Dumineca Floriilor s'a ținut adunarea constituantă sub președința dlui canonic Dr. Aug. Bunea. Adunarea generală a ales următorul comitet: president profesorul Gavr. Precup, vice-president Aurel Trifan, secretar V. Bersan, cassar Greg. Ordace, controlor Aug. Coltor, bibliotecar Dem. Turca junior, econom Dragoș Stefan, ear' membri în comitet: Dr. Iuliu Maniu, Stef. Olteanu, Mircea, I. Christian și V. Barna.

Cu această ocaziune s'au înscris 79 membri.

Felicităm tînăra Reuniune și-i dorim prosperare spre binele ei și al neamului românesc.

Știri diverse.

Examenele teoretice la școala de economie din Sibiu. În 6 Maiu st. n. la 3 ore după amiază se va ține examen teoretic cu elevii școlii de economie din Sibiu, (piața tirgului de vite nr. 10). Elevii vor da examen din limba maghiară, aritmetică și geometrie, fizică, cunoștințe elementare din economia de câmp, cunoștințe speciale din cul-

Solul veni la poartă. Bătrânul îl salută de pe zid.

— Bine ai venit, domnule, ce poștești dela noi?

Măria-Sa Regele Poloniei, Mare duce de Lituania ș. c. l. (urmau titlurile), v' face cunoscut, ca să v' închinați și să-i cuceriți cetatea împreună cu toate averile și merindele; atunci garnisoana va fi slobodă a eși cu arme și bagaje, fără a i-se face nimic, ear' cutezând a se împotrivi, cetatea se va cutropi, și garnisoana se va trece sub ascuțitul sabiei.

— Du răspuns Măriei-Sale, zise bătrânul, că laude și îngroziri de astea am mai auzit noi, și tot nu ne-am spăriat. Mai bine Măria-Sa și-ar căuta de drum și ar da pace unor oameni, care nu i-au făcut nimic. Cetatea nu avem gând să i-o dăm cu una cu două, măcar-că nu sunt în ea nici averi, nici merinde. Tot ce-i putem da este plumbul din puști, pe care îl vom trimite noi de pe ziduri, fără să se mai ostenească să vie înlăuntru.

tura plantelor, pomologie, cunoștințe speciale din prăsirea de vite și îngrijirea lor igienică. În cursul examenului cărțile de economie și caietele purtate de elevi vor fi expuse spre vedere publică.

Stipendiu pentru un meseriaș. Din partea ministrului de comerț e publicat concurs la un stipendiu de 1350 coroane pentru meseriași tineri, cari ar dori să se perfecționeze în meseria lor în străinătate. Termenul de concurs e 30 Maiu st. n. Informațiuni mai de aproape se pot lua de la camera comercială și industrială din Brașov.

Nou institut de credit și de economie în Cincul-mare (Nagy-Sink), comit. Tirnavamare, s'a înființat sub numirea de »Armonia« cu un capital de 20.000 cor. [200 acții à 100 cor] Membrii direcțiunii sunt: Iacob Macavei, Ioan Dejenar, Moise Derloș de Făgăraș, Ioan Bastea, Moise Nicoară, Moise Buitan și Ioan Stingu, locuitori în Cincumare.

Teamă de erupțiuni vulcanice în Boemia. Din Praga se scrie, că la Bux (Boemia-nordică) s'au observat aparițiuni vulcanice pe muntele Spitberg. Stâncile dau o căldură deosebită și în diferite locuri se ridică aburi ferbinți de apă. În cercurile celor cunoscători e temere, că se va desfășura în Boemia-de-nord o activitate vulcanică.

Cerșitor care lasă moștenire 200.000 lei. Evreul Filip Schiller, originar din Ungaria, trăia de mulți ani în București. Când era mai tînăr își câștiga pâinea dând lecții din limba nemțească, la bătrânețe trăia din mila cunoscuților. Zilele acestea Schiller fiind greu bolnav, a fost primit într'un spital, unde a murit. La inventar, autoritățile ducându-se la locuința repausatului, au găsit, spre marea lor mirare, o avere de 200.000 lei în aur. Moștenitorul lui Schiller este o rudă a lui, neguțător în strada regală din Budapesta.

— Plecați-vă, zise trimisul, și nu v' puneți capul în primejdie.

— Nu purta grije de capul nostru, domnule. Gândiți mai bine la al vostru.

— Încă odată v' întreb, v' închinați ori ba?

— Ba.

Parlamentarul se duse.

Asaltul începù. Tunurile așezate pe scaune de lemn, băteau neconținut cetatea. Plăeșii răspundeau cu gloanțe care nu făceau greș. Fiecare împușcătura doboră câte unul din vrăjmași și mai ales din oficeri, asupra cărora erau țintite flintele lor. Leșii pureau fără a face spor.

În ziua dintâiu doi vânători periră. A doua zi și a treia zi mai căzură cinci și se răniră doi. A patra zi căzù împușcat însuși comandantul artileriei leșești, dar' mai periră trei din Moldoveni. Numărul bravilor scădea pe toată ziua. Sara adunându-se pe lângă foc, v'zură că au sfârșit și munițiile și merindele.

(Va urma).

Vitele mari cornute.

(**Bos taurus**).

(Reproducerea interzisă).

(Urmare).

Desvoltarea și etatea (vîrsta) vitelor mari cornute.

După etate, sex și modul întrebuințării, vitele noastre iau diferite numiri. Astfel după naștere vita se numește *vișel* sau *vișea* și în cursul timpului cât sugă, *vișel de lapte*. După-ce trece de un an *junc* și *juncă*. Ajunsă la maturitate *taur* și *vacă*. Taurii castrați sau jugăniți de mai înainte, iau numirea de *boi*. După etatea și culoarea părului mai iau diferite numiri după localitate.

Pentru a cunoaște etatea vitei, avem diferite mijloace; noi folosim cu deosebire dinții pentru acest scop. Tabloul următor ne arată ivirea și schimbarea dinților după etate.

Etatea	Dinți tăători				Măsele						Total
	1	2	3	4	1	2	3	4	5	6	
La naștere	2	—	—	—	4	4	4	—	—	—	14
1 săptămână	2	2	—	—	4	4	4	—	—	—	16
2—3 săptămâni	2	2	2	2	4	4	4	—	—	—	20
1/2—3/4 ani	2	2	2	2	4	4	4	IV.	—	—	24
1 1/2—1 3/4 ani	II.	2	2	2	IV.	4	4	IV.	IV.	—	28
2—2 1/2 ani	II.	II.	2	2	IV.	IV.	4	IV.	IV.	IV.	32
2 3/4—3 "	II.	II.	II.	2	IV.	IV.	IV.	IV.	IV.	IV.	32
3 1/4—4 "	II.	II.	II.	II.	IV.	IV.	IV.	IV.	IV.	IV.	32

(Nota. Numerele arabe însemnează *dinți de lapte* și numerele romane însemnează *dinți permanenți*).

Ivirea și schimbarea dinților însă nu se întîmplă totdeauna așa de exact, precum s'ar crede, deoarece aceasta depinde în mare parte dela natura vitei și dela modul de întreținere. Astfel vitele bine nutrite și îngrijite vor căpăta și vor schimba dinții cu mult mai iute, decât acelea, care sunt rău întreținute.

După 5 ani, etatea vitei se poate determina în mod exact foarte anevoios. Este adevărat, că dinții se tocesc tot mai mult și mai mult și ne-ar putea da oareși-cari deslușiri asupra etății vitei, însă această tocire se face la diferite animale diferit după nutrețul mai tare sau mai moale, care-l consumă. La vaci putem determina etatea aproximativ după coarne și anume după verigile (cercurile), ce le găsim la baza (rădăcina) lor. Aceste adâncături să ivesc, când vaca este a fâta, când trebuie să nutrească fătul. Astfel, fiind că vacile fată de regulă în fiecare an, vom găsi pe coarne atâtea adâncături, câți vișei a produs. Aceste verigi se ivesc însă și când vitele sunt rău nutrite și de aceea și modul de a determina etatea vacii după ele nu este sigur.

Prăsierea vitelor mari cornute.

Scopul pentru care ținem noi vitele cornute poate fi prăsierea lor, îngrășarea lor, pentru producțiunea de lapte, pentru a produce vite de jug sau mai multe din aceste

scopuri reunite. În tot cazul mai înainte de a întreprinde ceva pentru atingerea acestui scop, trebuie să ne alegem, vitele după rasă și după unele semne exterioare, care sunt caracteristice vitelor, care le putem folosi în una sau altă direcțiune.

Semnele unei bune vaci cu lapte sunt: oase mărunte ceea ce putem observa la mărimea capului, înfătoșare blândă a fisonomiei, coarne subțiri, urechi mici, gât îngust, pe care pelea face multe încrețituri mărunte, foalele (pân-tecele) adânc, crupa lată, coada subțire, părul în general fin, uger mare însă nu cărnos (ceea-ce se poate observa după mulgere), vâna ce merge dela pân-tece la uger să fie bine dezvoltată. De asemenea oglinda laptelui să aibă o suprafață cât se poate de mare. (Sub oglinda laptelui înțelegem suprafața pelei începînd dela uger, trecînd printre picioarele dîndărît și se ridică apoi în sus fiind acoperită cu niște peri fini, care însă stau în direcțiune opusă părului ce o incunjoară).

Semnele unei vite, care se îngrășe ușor sunt: dezvoltarea repede a corpului, părțile ce nu se folosesc la măcelărie precum: capul, gâtul și picioarele să aibă dimensiunile cele mai mici, pe când trunchiul pe cât se poate de voluminos. În fine un piept lat, o piele moale, care nu este prinsă fix de țeseturile de sub ea, o coadă groasă la basă care se subțiază la vîrf, un temperament (fire) blând și apetit bun.

Semnele unei vite bune de jug sunt: plămâni sănătoși și puternici și încheeturi dezvoltate, apoi pielea prinsă pețeturile de sub ea.

Vitele trebuie împerechiate cât se poate de timpuriu, întru cât ne permite aceasta dezvoltarea corpului lor. La rasele, care se desvoltă repede și la o nutriție îmbelșugată putem întrebuința taurii la împerechere deja cu 1 1/2 ani. Taurii nostri de rasă obicînită nu-i vom folosi înainte de 2 ani. Numai în cazuri excepționale vom ținea un taur de prăsilă peste etatea de 7 ani, fiind-că mai bătrîni devin greoi, rîutăcioși și nu mai pot suporta castrarea (jugănitul) pentru a-i pune la îngrășat.

Vacile se desvoltă ceva mai încet ca taurii, de aceea nu le vom împerechia înainte de a fi împlinit 2—2 1/2 ani. A aștepta mai mult ca până la 3 ani pentru împerechere, nu este recomandabil, deoarece ele rămân adese-ori sterpe sau cel puțin devin vaci rele de lapte. Le vom ținea pentru prăsilă până-ce observăm o scădere în producțiunea laptelui, ceea-ce poate să se ivească la 6—10, ba câte odată abea pe la al 15-lea an.

La vacile de lapte ținute în grajd, unde împerecherea se împarte peste tot cursul anului, vom ținea un taur bine dezvoltat pentru 60—70 vaci. La vacile ce umblă la pășune, unde este de dorit ca vacile să fete de-odată primăvara, se va ținea un taur pentru 30—40 vaci. În tot cazul nu se va folosi taurul mai mult de odată pe zi.

După fiecare împerechere vom nota într'un registru numărul, respective numele vacii și a taurului și data împerecherii lor. Mijlocia timpului de gestațiune (sarcina) a vacilor este 285 zile, ear' maximum 320 zile. În acest timp vom da o deosebită îngrijire vacilor și un nutreț foarte hrănitor.

(Va urma).

PENTRU ECONOMI

Ceva despre roitul stupilor.

Lunile Maiu și Iunie sunt pentru stupar cele mai însemnate. Dela bunătaea și bogăția câmpului în flori, precum și dela grija și supravegherea ce va pune stuparul la roitul stupilor, depinde rodul ce-l vor da stupii.

În lunile acestea albinele se înmulțesc în stupi așa de tare, că simt nevoia a se despărți în mai multe grupuri numite *roi*. Când albinele se despart după voia lor, atuncea *roirea se zice naturală*, pentru a o deosebi de aceea pe care o poate provoca stuparul însuși și care se zice *roire artificială* (măestrită).

Dacă timpul este favorabil și stupii sunt puternici, ei roesc în aceste două luni; când vremea este încă contrară și stupii au eșit slabi din eamnă, atunci nu roesc. Stuparul în ori-ce cas să fie pregătit pentru a prinde și îngriji roiul. El trebuie să observe de aproape mișcările albinelor în fie-care stup, căci ele se pregătesc și se cunosc, când au ajuns la timpul de roit; așa d. e. se văd câteva albine plecând din stup în cercetări, ca se aleagă locul unde se va așeza roiul; între orele 8 și 10 înainte de amiază se văd o mulțime de albine stând în fața urdinișului; trântorii se ivesc și zboară pe la orele 9 a. m.; albinele părăsesc cu iuteală stupul și se întorc îndărăt tot așa; intră grabnic în stup, ca se sugă miere de rezervă în vederea roitului etc. etc.

Cu toate acestea se poate întâmpla, ca un roi se fie isgonit fără de veste din stup. De aceea este bine ca stuparul să fie foarte atent.

Pentru-ca roiul să se așeze în apropierea stupinei, este bine a se planta pomi, sau dacă nu sunt pomi plantați, se vor pune niște prăjini înalte de 3—4 metri și la depărtare de 6—8 metri unele de altele, ear' la capătul lor se va prinde cu un cui o bucată de lemn cu coaje pe ea, care va fi în partea de din jos.

Dacă roiul ar vrea să fugă, atunci se va stropi cu apă, se va arunca în el cu nisip sau pământ mărunt, ca albinele să se nevoie a se așeza. Odată roiul așezat, se stropește cu puțină apă, ca să se liniștească și apoi se prinde, de obicei într'o cojniță de pae bine curățită și apoi se trece în stupul de care dispunem.

În ceea-ce privește roiul artificial [măestrit] despre acestia vom vorbi cu altă ocaziune.

Spălatul lănei.

Mai toți proprietarii, cari țin oi se ocupă și cu spălatul lănei, puțini însă reușesc a avea o lână curată albă și în același timp moale și prefăcută astfel, ca să se lucreze cu cea mai mare ușurință. Pentru a putea ajunge la acest rezultat, se spală bine lăna în apă, în care se pune pentru fiecare sută kilograme de lână ce trebuie a se spăla, următoarea compoziție: 6 klg. carbonat de sodă, 1 litru amoniac și 1/2 gram metyl violet. Acestea le putem cumpăra din ori-ce droguerie.

Advocatul poporului.

Primirea bolnavilor în spitale se face de către medicii respectivi. Bolnavul va prezenta odată cu cererea lui și un atestat din partea primăriei, din care să se poată vedea starea lui civilă și de ce avere dispune. (Ord. ministrului de interne Nr. 64528 din 6 Ian. 1899).

Anghina sau difteria, fiind boala cea mai periculoasă pentru copii, mai ales că este și foarte molipsitoare trebuie ca în curs de cel mult 24 ore se înștiințăm antistia comunală sau medicul competent despre ivirea unui astfel de cas. Și fiind-că morbul acesta nu sunt în stare să-l cunoască, ori-cine acolo unde s'au mai ivit atari casuri de difterie, părinții sunt datori ca ori-ce morburii ale copiilor împreunate cu ferbințeală, să le înștiințeze antistiei comunale sau medicului în termenul de 24 ore sus citat. (Ord. ministrului de interne Nr. 10,395 din 6 Martie 1893).

Pentru femei.

Scrobitul și lustruitul rufelor.

De obicei în cele mai multe case scrobitul se face cu scrobeală [înăspreală]. Pentru a avea un frumos lustru la manșete și gulere, întrebuițăm lustrul următor: Spermancetă 50 grame, gumă arabică albă și foarte curată 50 grame, glicerina 125 grame și apă curată 725 grame. Amestecate toate, să se learbă până-ce se topește bine. Când sercește se toarnă în sticle sau oale și se păstrează. Pentru a o întrebuița, se pune patru linguri de masă în fiecare litru de apă întrebuițată amestecată cu scrobeala, ce ne servia mai înainte singură pentru scrobire.

Pilaf de raci.

Se prăjește o cățime oare-care de urez în unt-de-lemn, apoi se prăjește o ceapă mare tocată mărunt și când ceapa e rumenă se amestecă cu urezul. Raciile se ferb mai înainte de a-i umplea. După-ce vor fi ferți, se desparte gâtul de spate, însă nu de tot, ci numai atâta, cât să se poată pune urezul cel prăjit într'înșii, după care se lipește gâtul eară la loc și se pune pe foc să fearbă cu apă și unt-de-lemn, până să fe urezul fert.

Medicul casei.

Contra exemei.

Sub cuvântul *exemă* înțelegem spuseala pelei împreună cu mâncărime. O observăm adese la bărbați, după ras. Un medicament contra ei constă din: unguent diachylon 30 grm. și salol 3 grm. Ne ungem de 2 ori pe zi pe părțile bolnave. Exema va dispărea repede.

Contra negilor.

Atingem negii cu un mic pământ de vată, muiat în acid acetic concentrat până se albește negul. După o singură atingere, nedureroasă de altfel, sau cel mult după două atingeri, în restimp de 24 ore, negii cad fără a lăsa rană.

Contra durerilor reumatice și contra umflăturilor încheeturilor.

Lăsăm se ne facă la apotecă următorul preparat: salicilat de metyl 5 grm., guiacol 4 grm., Salicilat de sodă 1 grm., Vaseline 30 grm. Ungem cu această unsoare o bucată de vată, cu care apoi învălim încheetura bolnavă.

PENTRU MESERIAȘI

Durata lemnelor de construcție în pământ. Din experiențele făcute cu lemne, puse în pământ rezultă, că ele resistă la putrezire în următoarea ordine: mesteacănul și plopul cu frunza mică au putrezit în 3 ani; salcia și castanul în 4 ani; arțarul și fagul în 5 ani; ulmul, frasinul și carpenul în 7 ani; stejarul și bradul în șapte ani nu au putrezit de cât pe o grosime de un centimetru; moliftul (melezu) după șapte ani era încă neatins.

Cleiu chinezesc. Un cleiu foarte bun și mult întrebuițat de legătorii de cărți, de fabricanții de cufăre, lăzi etc. este așa numitul cleiu chinezesc. El se prepară în următorul mod: amestecăm sânge de bou cu a cincea parte din greutatea sa cu var nestins. Acest cleiu nu se poate conserva decât opt zile, când e cald tare, altfel se strică. Trebuie subțiat cu apă când voim a ne folosi de el.

DE-ALE BĂNCILOR

»*Sebeșana*« institut de credit și de economii, soc. pe acții în Sas-Sebeș, și-a ținut adunarea generală la 16 Martie 1903.

Profitul net de cor. 22,296.19 s'a distribuit astfel: Dividendă și supradividendă cor. 9000.—. Fondului de rezervă cor. 5500.—. Scopuri filantrop.-cult. cor. 1695.35. Tantieme direcțiunii și comitetului de supraveghiere cor. 3000.—. Tantiemă angajaților cor. 1700.84. Fondul de pensii al funcționarilor cor. 1400.—.

Suma destinată spre scopuri filantropice-culturale s'a împărțit cum urmează: Reuniunii române de cântări din S.-Sebeș cor. 75.—. Reuniunii meseriașilor »*Andreiana*« din S.-Sebeș cor. 75.—. Casina română din S.-Sebeș cor. 100.—. Fondului tractual gr.-or. pentru zidirea casei protopresbiterale cor. 200.—. Fondului gr.-or. din S.-Sebeș cor. 200.—. Bisericeii gr.-cat. române din S.-Sebeș cor. 200.—. Pentru zidirea catedralei gr.-or. române din Sibiu cor. 200.—. Mesei studenților din Brașov cor. 25.—. Mesei studenților din Blaj cor. 25.—. Mesei studenților din Brad cor. 25.—. Mesei universitarilor din Cluj, cor. 200.—. Reuniunii de înfrumșetare din S.-Sebeș cor. 25.—.

Dividenda s'a fixat cu 9% = cor. 9 de cupon.

Prețul făinei din 29 Aprilie n. 1903.

Per 50 kigr.

0	1	2	3	4	5
12-90	12-60	12-30	12-10	11-80	11-40
6	7	7 1/2	8	8	Tărăte
10-90	10-30	9-30	5-80	4--	

Târgurile din Ungaria, Transilvania și Banat.

Dela 7-13 Maiu n. 1903.

Joi	7. Reteag. Cața. Reghinul-unguresc.
Vineri	8. Lupu. Aiud. Poiana-sărată. Tășnad.
Sâmbătă	—
Duminică	—
Luni	11. Bărghiș. Chezdi-Oșorheiu.
Mărti	12. Reghinul-săseșc. Sarpatac. Brețcu.
Mercuri	13. Deva. Corond.

Calendarul vechiu și nou al săptămânii.

Dum. a 3-a d. Paști a Mironosițelor, gl. 2, sft. 4.		
Dum.	20 C. T. Trihina	3 (+) Af. Cr.
Luni	21 S. M. Ianuaru	4 Florian
Mărti	22 Cuv. Teod. Siches	5 Pius
Merc.	23 (+) M. Muc. George	6 Ioan P.
Joi	24 S. M. Sava Stratil.	7 Stanislau
Vineri	25 S. Ap. și Ev. Marcu	8 Michail
Sămb.	26 S. Muc. Vasiliu	9 Gregoriu

Evidență

pentru oficiile parohiale și protopresb. gr.-or. române, pe luna Aprilie.

30 Aprilie, terminul pentru depunerea examenului de pe cursul II. pedagogic pe cale particulară.

Prim-colaborator: **Const. P. Barcianu.**
Redactor-responsabil: **Aurel P. Barcianu.**

Sz. 1037-1903 tkvi. (184) 1-1
Árverési hirdmény kivonata.

A szászvárosi kir. járásbíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a Brooser Vorschuss Verein végrehajthatónak Terente Mária szül. Szokol végrehajtást szenvedő elleni 400 kor. tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a dévai kir. törvénytől [a szászvárosi kir. járásbíróság] területén levő a Vajdejen tekvő a vaideji 175 szám tjkönyvben a 1 rd. 414 415 hrszámra 364, kor. a 2 rd. 989 hrszámra 14 kor., a 3 rd. 1353 hrszámra 122 kor., a 4 rd. 3032 hrszámra 215 kor., a 5 rd. 3544 hrszámra 47 kor., a 6 rd. 1234 hrszámra 291 kor., a 7 rd. 3051, 3052, 3054 hrszámra 242 kor., a 8 rd. 1245 hrszámra 221 kor., kikiáltási árban, az 1881. LX. t.-cz. 156. §-nak alkalmazásával, továbbá az u. o. 746 szám tjkönyvben a 1 rd. 2971/1 hrszám ingatlanból a Terente Mária szül. Szokol jutalékára 269 koronában az árverést ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1903 évi május hó 20-ik napján délelőtt 9 órakor Vajdej község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is elfognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénzének a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átsegélyeztetni.

A kir. bíróság mint tkvi hatóság.

Kelt Szászvároson, 1903. évi február hó 23-án.

Sóhalmy János kir. albiró helyett.

Dr. Biró,
kir. albiró.

AVISI Subscrisul aduc la cunoștința onor. public din loc și jur, că

— FERĂRIA —

ce am avut-o până acum în casele de sub nrul 48 din Drumul-Țerii, am strămutat-o în casele proprii, tot Drumul-Țerii, nr. 50, îmbogățindu-o în mod însemnat. — Rog dar' onor. mușterii din loc, ca în cas de lipsă să mă cerceteze la locuința cea nouă. **In curte să află și rotar Român.**

(182) 2-3

Cu stimă **Ilie Lădariu.**

"IDEAL" institut tipografic și librărie
în Hunedoara (Vajda-Hunyad).
Serviciu prompt! — Prețuri ieftine!

Cruce sau stea dublă electro-magnetică

Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta

Nu e mijloc secret

vindecă și inviorează

pe lângă garanție.

Deosebită atențiune rării, că acest aparat

e a se da imprevu- vindecă boale vechi

(142) de 20

de ani. 16-17

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, frusturi de ureche, bătăie de inimă, sgârziuri de inimă, asma, auzul greu, sgârziuri de stomac, lipsa poftii de mâncare, răceală la mâni și la picioare, reuma, podagră, ischias, udul în pat, influența, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor boale cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. În cancelaria mea se află atestate încurse din toate părțile lumii, cari prătesc cu mulțămire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimite banii. Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confundă cu aparatul «Volta» deoarece «Ciasul-Volta» atăt în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficial oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, aprățiat și cercetat. Deja estinatatea crucei mele electro-magnetice o recomandă indeosebi.

Prețul aparatului mare e 6 cor. folosibil la morburii cari nu sunt mai vechi de 15 ani.

Prețul aparatului mic e 4 cor. folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vnzare pentru țeară și streinătate e:
MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vadász 42 G. colțul strada Kálmán.

Carol F. Jickeli, Sibiu. (La coasa de aur).

Länge

CFJ

Coase: Lungimea 70 75 80 85 90 cm.
1 bucată K. 1'60 1'60 1'60 2-- 2--

Bătută costă cu 10 bani mai mult.

Pentru fiecare bucată garantez. Adeacă, cu schimb ori-ce coasă provzută cu semnul **CFJ**, care nu ar corăspunde, chiar și atunci, când ea a fost bătută și întrebuințată. — Economilor le pot recomanda cu cea mai mare încredere coasa aceasta. În decursul anilor s'a sporit foarte tare numărul coaselor vnzute.

La cumpărare de 10 bucăți se dă o bucată pe de-asupra!

2 3 13 15 3

Nicovale, forma, fig. 2 3 1 bucată K. —96 —86
Ciocane, fig. 5 à 250, 300 1 bucată K. —88 —90 fig. 6 à 300 grame 1--

Nicovalele și ciocanele să vënd pe lângă garanție pentru fiecare bucată. Fiecare bucată, care s'ar dovedi sau prea moale sau prea tare, se schimbă.

Verigi de coase, Fig. 3 13 15
Fig. 7. **Tocuri de cuți**
pentru înțepenirea coasei. Dimensiunile 44/41 39/41 39/33 40/42 mm. șmalțuite pe dinlăuntru și pe dinafară
1 bucată K. —24 —24 —30 —40 1 bucată K. —40.

Cuți, dela 10 bani în sus, în variație bogată. — Indeosebi recomand: **Cuțile americane** 1 bucată K. —40.
Cuți de Bergamo vinete-inchise, cu semnul CFJ 1 bucată K. —80.

Toporiști de coase, obicnuite de lemn K. —44. — Toporiști pentru coase de holde (model întrodus de Iulius Teutsch) 1 bucată K. —90.

Greble de fer pentru coasele de holde, pentru a le șirofa pe toporiștele obicnuite de lemn. 1 buc. K. 1'30.

Bricce de Solingen. Garantate dela K. 1'20 în sus.
(141) **Bricce de Solingen** pentru atârnat. Lungimea întreagă: 8 9 11 ctm. 17-52
1 bucată K. —34 —44 —50

Strămutare de locuință

Prin aceasta aduc la cunoștința on. public, că mi-am strămutat *locuința* dimpreună cu *cancelaria advocatului* din Strada Berăriei, tot în acea stradă, lângă judecătoria, vis-à-vis de dl Zeitler, casele dlui V. POP.

Cu toată stima

Orăștie, Aprilie 1903.

Dr. Silviu Moldovan,
advocat.

(183) 2-3

Care este coasa cea mai bună?

se întreabă mulțimea de economi, cari au încercat multe feluri de coase și adesea s'au înșelat. La aceasta răspundem din convingere: *Coasa cea mai bună de pe lume este*

Coasa de oțel numită „BUR”, cu marca „BUR” călărăș, care e făcută din cele mai nobile metale, mai ales din oțel de argint și fiind de două-ori călită întrece ori cu altă coasă. — Usurătatea, durabilitatea și agerimea de tăiere a acestei coase sunt nămoltoare.

Adresa de comandă este pentru întreg teritoriul Europei și Americii:

Winkler és Grauer, Kőbánya 20 sz.

Prețurile coasei de oțel Bur: 85 cm. lungime fl. 1.20, 70 cm. lungime fl. 1.05, 75 cm. lungime fl. 1.15, 80 cm. lungime fl. 1.15, 85 cm. lungime fl. 1.20, 90 cm. lungime fl. 1.30, 95 cm. lungime fl. 1.35, 100 cm. lungime fl. 1.40.

La comanda de 5 bucăți, porto postal îl plătește fabrica. Fiecare coasă, care nu corăspunde, fabrica o schimbă cu alta nouă pe speșele proprii. Să știți însă din experiență, că nici într-o mie nu se află una rea. — *Deosebit! Nicolai și ciocan, părechea 95 cr. — Nou! Căte, bucata 25 cr. Peatră de Ammergau 15 cr. — Prețurile ilustrat gratuit și franco! — Verigi de strins coasa 20 cr.*

De vânzare 2 coșnițe pentru albine

sistem „DZIRZON“

cu lacrițe desfundate și cu ferestri de sticlă.

Preț moderat!

A se adresa la administrația „Bunul Econom“.

VERZEICHNISS
aller 55.000 Gewinne.
Der größte Gewinn im glücklichsten Falle
1.000.000 Kronen.

Speziell sind die Gewinne wie folgt eingeteilt:
Kronen

1	Prämie mit	600000
1	Gew.	400000
1	„	200000
2	„	100000
1	„	90000
2	„	80000
1	„	70000
2	„	60000
1	„	50000
2	„	40000
1	„	30000
2	„	25000
1	„	20000
1	„	15000
1	„	10000
3	„	5000
6	„	3000
3	„	2000
437	„	1000
503	„	1000
1323	„	500
140	„	300
34450	„	200
4550	„	170
4550	„	130
100	„	100
4350	„	50
3350	„	40

55,000 Gew. u. Pr. im Betrage 14.459,000

Scrisoare de comandă: a se tăia. *Dlor A. Török & Comp. prim-colectorii, Budapesta.*

Vă rog a-mi trimite.....losuri originale de clasa I. a loteriei de clasă reg. ung. privilegiate, dimpreună cu planul oficial. (176) 4-6

Suma de coroane..... } este a se ridica prin ramburs } ce nu convine rugăm a șterge. }
 } urmează prin mandat postal. }

Adresa exactă {

Noroc deosebit la Török.

Mulți, foarte mulți s'au făcut fericiți prin noi!
Peste 10 milioane cor. au câștigat musterii nostri prin noi.

Nici o loterie din lume nu prezintă o șansă mai mare, ca loteria noastră de clasă reg. ung. privilegiată, care începe din nou în curând. Din

110.000 losuri se vor trage 55.000

cu câștiguri în bani, adică din totalul losurilor sunt jumătate din ele câștigătoare, conform conspectului de alături.

În total se vor sorți în curs de 5 luni enorma sumă de

14 milioane 459.000 coroane.

Întreaga întreprindere stă sub supraveghierea statului.

Costul losurilor originale de clasa I. este: pentru o optime (1/10) fl. — 75 sau cor. 150

„ un pătr. (1/4) „ 150 „ „ 3—

„ o jumăt. (1/2) „ 3— „ „ 6—

„ un întreg (1) „ 6— „ „ 12—

și se trimit cu ramburs sau în urma trimiterii anticipată a banilor

= Planurile oficiale se trimit gratis. =

Cererile pentru losuri originale rugăm a le face cu încredere până în

9 Maiu n. a. c. la

A. Török & Co.

casă de bancă

în Budapesta.

Cel mai mare debitant al Ungariei în loteria de clasă.

Secțiunile loteriei de clasă a colecturii noastre principale sunt:

Centrala: Theresienring 46/a.

1. filială: Vaitznering 4.

2. filială: Museumring 11.

3. filială: Elisabethring 54.

Nu există

Săminte agricole și de grădină mai bune și mai recomandabile

ca acelea, care le expediază de 28 ani

MAUTHNER ÖDÖN Furnisorul Curții Regale în BUDA-PESTA.

Cancelaria și depozitele: Str. Rottenbiller 33. Localul de vânzare: Str. Andrássy 23.

(139)

Catalogul ilustrat, de 226 pagini, se trimite la cerere gratuit și franco.

17-52